

Sygn. akt XIII Ca 260/14 i XIII Cz 213/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu – Wydział XIII Cywilny Rodzinny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Alicja Spustek - Kłaskała

Sędziowie: SSO Teresa Znaińska

SSO Ewa Litowińska-Kutera

Protokolant: Magdalena Maślanka

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa **S. M. i M. M. (2) reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową M. N.**

przeciwko **Z. M. (1)**

o alimenty

na skutek apelacji wniesionej przez powodów od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu z dnia 11 lutego 2014 r. sygn. akt III RC 284/13

oraz zażalenia wniesionego przez pozwanego od postanowienia zawartego w punkcie II wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu z dnia 11 lutego 2014 r. sygn. akt III RC 284/13

I. oddała apelację;

II. zmienia postanowienie zawarte w punkcie II zaskarżonego wyroku w ten sposób, że koszty zastępstwa adwokackiego określa na kwotę 120 zł;

III. zasądza od powodów na rzecz pozwanego kwotę 120 zł tytułem kosztów procesu poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

sygn. akt XIII Ca 260/14 i XIII Cz 213/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt III RC 284/13 punkcie I oddalił powództwo małoletnich S. M. i M. M. (2) reprezentowanych przez matkę M. N. przeciwko Z. M. (1) o alimenty, w punkcie II zasądził od powodów na rzecz pozwanego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.

Rozstrzygnięcie powyższe Sąd Rejonowy wydał na podstawie m.in. następujących ustaleń faktycznych:

M. M. (2) ur. (...) i S. M. ur. (...) są dziećmi pochodzącymi z nieformalnego związku (...).

M. N. - przedstawicielka ustawowa małoletnich S. i M. M. pozwem z dnia 26 lipca 2012 r. zainicjowała przed tut. Sądem postępowanie o zasądzenie od pozwanego Z. M. (1) alimentów na rzecz dzieci w kwocie po 2000 zł miesięcznie na rzecz każdego z małoletnich, łącznie 4000 zł miesięcznie, począwszy od dnia wniesienia pozwu (sygn. akt: III RC 534/12).

Pismem procesowym z dnia 12 listopada 2012 r. M. N., zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, rozszerzyła pierwotne żądanie pozwu, domagając się zasądzenia na rzecz małoletnich od pozwanego alimentów, począwszy od dnia 2 kwietnia 2012r., wskazując, że właśnie od tego czasu pozwany nie łoży na utrzymanie dzieci.

Na rozprawie w dniu 7 lutego 2013 r. strony zdecydowały ostatecznie o zawarciu ugody.

Mocą przedmiotowej ugody pozwany Z. M. (2) zobowiązał się łożyć na utrzymanie małoletnich S. i M. M. alimentów w kwotach po 600 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich, łącznie po 1200 zł miesięcznie, poczynając od dnia 1 stycznia 2013 r., płatne z góry do dnia 15- go każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w ich płatności, do rąk matki – M. N. jako ustawowej przedstawicielki małoletnich powodów.

Ugoda została podpisana przez M. N. i Z. M. (1).

W następstwie powyższego Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu postanowieniem z dnia 7 lutego 2013r. umorzył przedmiotowe postępowanie.

W/w postanowienie nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron.

Na rozprawie w dniu 10 stycznia 2014 r. M. N. słuchana przez Sąd Rejonowy oświadczyła, że w dniu 7 lutego 2013 r. podpisała ugodę przed Sądem Rejonowym, ale nie jest prawnikiem, zgodziła się na ugodę za namową prawnika, wołała dostać 600 zł anizeli nie dostać nic. Podała, że podpisując ugodę, zrozumiała, że alimenty należą się jej od 1 stycznia 2013 r., ale nikt jej nie poinformował, że z chwilą podpisania ugody zabezpieczenie upada.

Przedstawicielka ustawowa powodów wskazała także, że podczas zawarcia ugody reprezentujący ją w poprzedniej sprawie pełnomocnik był obecny, natomiast podczas jej podpisywania wyszedł.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy, uznał, iż powództwo jako bezzasadne nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji wskazał, iż M. N. występowała już przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia - Krzyków w sprawie o sygn. akt III RC 534/12 z tożsamym roszczeniem, tj. o zasądzenie od pozwanego Z. M. (1) na rzecz małoletnich powodów alimentów. Co prawda, pierwotnie w sprawie o sygn. akt III RC 534/12 przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów wysunęła żądanie zasądzenia alimentów na rzecz dzieci począwszy od dnia 26 lipca 2012 r., tj. dnia wniesienia pozwu, jednakże następnie je zmodyfikowała – pismem procesowym z dnia 12 listopada 2012 r. (k. 121-123) wnosząc ostatecznie o zasądzenie od pozwanego alimentów począwszy od 2 kwietnia 2012 r. Ostatecznie, jak zostało ustalone, w dniu 7 lutego 2013 r. na rozprawie toczącej się w sprawie o sygn. akt III RC 534/12 strony zawarły ugodę, na mocy której pozwany zobowiązał się łożyć na utrzymanie małoletnich S. i M. M. alimentów w kwotach po 600 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich, łącznie po 1200 zł miesięcznie, poczynając od dnia 1 stycznia 2013 r., płatne z góry do dnia 15- go każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w ich płatności, do rąk matki – M. N. jako ustawowej przedstawicielki małoletnich powodów. Sąd Rejonowy wskazał, iż ugoda zawarta przed sądem nie korzysta z powagi rzeczy osądzonej, gdyż ta przynależna jest tylko prawomocnym orzeczeniom stanowiącym osądzenie sprawy (np. wyrokom), natomiast kształtuje ona niewątpliwie stan prawny wyrażający się w rzeczy ugodzonej (res transacta), stąd też w razie ponownego wytoczenia powództwa o roszczenie objęte treścią ugody sądowej pozwany może podnieść tzw. zarzut rzeczy ugodzonej, co w przypadku jego uwzględnienia prowadzi do oddalenia powództwa.

Dokonując oceny treści zawartej między stronami ugody z dnia 7 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy stwierdził, że nie może budzić ona żadnych wątpliwości w zakresie jej rozumienia przez strony. Pozwany na jej podstawie przyjął na siebie

obowiązek alimentacyjny na rzecz obojga małoletnich powodów, w mniejszym, aniżeli wynikający z pozwu zakresie oraz poczynszy od 1 stycznia 2013 r., a więc terminu późniejszego od roszczenia sformułowanego w pozwie, a następnie rozszerzonego w piśmie procesowym z dnia 12 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy wskazał, iż niższe świadczenia alimentacyjne i skrócenie okresu alimentacji, należy rozumieć jako ustępstwo strony powodowej w stosunku do strony pozwanej, poczynione w pierwszej kolejności w celu uchylecia niepewności co do ostatecznego wyniku procesu, a nadto skrócenia czasu jego trwania.

Sąd Rejonowy podkreślił, iż analiza protokołu rozprawy z dnia 7 lutego 2013 r. wskazuje w pierwszej kolejności, że Przewodniczący co najmniej dwukrotnie nakłaniał strony do zawarcia ugody, na co strony ostatecznie się zgodziły i doszły do porozumienia w zakresie żądania. Z protokołu przedmiotowej rozprawy, jak i dowodu z przesłuchania M. N., wynika w pierwszej kolejności, że w ramach postępowania o alimenty w sprawie o sygnaturze akt III RC 534/12 była ona zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie racy prawnego, który czynnie uczestniczył w negocjacjach ugodowych, a następnie w ogłoszeniu treści ugody. Dopiero po jej ogłoszeniu, po uzyskaniu zgody Przewodniczącego opuścił salę rozpraw z uwagi na kolizję z inną sprawą. Był więc nieobecny jedynie w trakcie podpisywania ustalonej wcześniej przez obie strony treści ugody, co z kolei czyni bezprzedmiotowym twierdzenia M. N. podnoszone w niniejszym postępowaniu, że zgodziła się na ugodę za namową prawnika, albowiem wolała dostać 600 zł aniżeli nie dostać nic oraz, że podpisując ugodę, zrozumiała, że alimenty należą się jej od 1 stycznia 2013 r., ale nikt jej nie poinformował, że z chwilą podpisania ugody zabezpieczenie upada.

Sąd Rejonowy uznał, iż twierdzenia przedstawicielki ustawowej powodów są również w tym zakresie niejednorodne, bowiem w pozwie inicjującym postępowanie podała, że podpisując ugodę nie dopatrzyła się, że z jej treści wynika, iż obowiązek alimentacyjny został ustalony od 1 stycznia 2013 r. W tym kontekście Sąd Rejonowy za trafne uznał oświadczenie pozwanego zawarte w odpowiedzi na pozew oraz piśmie procesowym z dnia 23 sierpnia 2013 r. (k. 264), iż pozwany zgodził się na zawarcie ugody w poprzedniej sprawie, właśnie z uwagi na odstąpienie przez powodów od dochodzenia alimentów za okres poprzedzający wytoczenie powództwa, tj. od dnia 2 kwietnia do 31 grudnia 2012 r., w przeciwnym wypadku na jej zawarcie nie wyraziłby zgody i do zakończenia sporu w tak krótkim terminie w sposób ugodowy by nie doszło.

Zdaniem Sądu Rejonowego, treść zawartej ugody w połączeniu z dochodzonym wówczas przez przedstawicielkę ustawową małoletnich powodów roszczeniem alimentacyjnym wyklucza możliwość ponownego dochodzenia przez nią alimentów wstecz na rzecz dzieci za okres od dnia 2 kwietnia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012r., a więc okres, który był już objęty postępowaniem sądowym w sprawie o sygnaturze akt III RC 534/12. Sąd Rejonowy wskazała, iż ukształtowanie stosunków materialnoprawnych zawartą ugodą sądową zastępuje wydanie przez sąd rozstrzygnięcia co do istoty sprawy, a zatem znajduje w tej sytuacji zastosowanie przepis art. 355 1 k.p.c., który stanowi, iż sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli wydanie wyroku stało się zbędne – tak też postąpił Sąd orzekający w sprawie sygn. akt III RC 534/12.

Ważność zawartej między stronami ugody została zbadana przez Sąd orzekający w poprzedniej sprawie. Dokonując oceny czy zawarta ugoda jest zgodna z prawem i z zasadami współżycia społecznego, a także czy nie zmierza do obejścia prawa, Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do uznania niedopuszczalności jej zawarcia i tym samym był zobligowany do umorzenia toczącego się postępowania, co uczynił postanowieniem z dnia 7 lutego 2013 r., a przedmiotowe postanowienie nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron.

Tym samym według Sądu Rejonowego w niniejszym postępowaniu nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej, jednakże ugoda jest skuteczna i wiąże strony i Sąd dopóki nie zostanie skutecznie podważona (por. wyrok SN z dnia 13 października 1972 r., III PRN 66/72, LEX nr 602642; wyrok SN z dnia 8 grudnia 2010 r., V CSK 157/10, LEX nr 688708). Jednocześnie Sąd Rejonowy wskazał, iż w orzecznictwie sądowym oraz doktrynie przeważa pogląd, iż w razie wytoczenia powództwa w tej samej podmiotowo i przedmiotowo sprawie, w której została zawarta ugoda, sąd oddala powództwo, jeżeli pozwany podniesie zarzut sprawy ugodzonej. Takie orzeczenie jest wyrazem związania sądu postanowieniami zawartej przez strony ugody. Jeżeli postanowienie o umorzeniu postępowania uprawomocniło się, wzruszenie skutków procesowych ugody sądowej nie może już nastąpić. Możliwe jest natomiast poddanie badaniu

jej skutków materialnoprawnych. Ugoda sądowa w zakresie jej skutków prawnomaterialnych podlega przepisom o skuteczności oświadczeń woli i o wadach tych oświadczeń, uzasadniających uchylenie się od skutków złożonego oświadczenia (art. 82 - 88 k.c. przy uwzględnieniu szczególnych przepisów art. 918 k.c.). Uchylenie się przez stronę od materialnoprawnych skutków ugody sądowej po prawomocnym zakończeniu sprawy jest dopuszczalne jedynie w drodze powództwa o ustalenie nieważności ugody. Obowiązujący stan prawny uznaje za nieważne (bezwzględnie) czynności prawne w razie m.in. sprzeczności oświadczenia woli z bezwzględnie wiążącymi normami prawnymi lub zasadami współżycia społecznego. Czynność taka jest nieważna od samego początku i z mocy prawa, wobec czego sąd uwzględnia ten stan rzeczy z urzędu bez konieczności zgłaszania przez stronę zainteresowaną jakichkolwiek wniosków lub zarzutów w tym względzie, w szczególności bez konieczności uchylania się przez stronę od skutków prawnych swojego oświadczenia woli. Nieważność bezwzględna ma charakter definitywny - każdy i zawsze może się na nią powołać. Z kolei czynność prawna wzruszalna wywołuje wszystkie określone w jej treści skutki prawne, jednakże w sytuacjach przewidzianych w ustawie skutki te mogą ulec uchyleniu, jeżeli uprawniona do tego osoba skorzysta z przysługującego jej prawa podmiotowego i we wskazanym terminie (zawitym) złoży stosowne oświadczenie woli, które wzruszy dokonaną wcześniej czynność prawną. W takiej postaci następuje uchylenie się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu (art. 88 KC).

Niezależnie od powyższego szczególnego Sąd Rejonowy podkreślił, że nie jest możliwe badanie dopuszczalności zawarcia ugody sądowej w oparciu o przepisy art. 203 § 4 k.p.c. w zw. z art. 223 § 2 k.p.c. w ponownie wniesionej sprawie o to samo roszczenie, innymi słowy, nie jest to możliwe w ramach niniejszego postępowania. Ponowne ustalenie, czy zawarta między stronami ugoda była dopuszczalna możliwe jest jedynie w drodze powództwa o ustalenie nieważności tejże ugody. Pogląd taki wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 maja 1997 r. (I PKN 143/97, OSP 1998/7-8 poz. 128), a tutejszy Sąd w pełni go podziela. Należy bowiem zauważyć, że ugoda podlega ocenie przez sąd z punktu widzenia wyżej wymienionych przepisów w sprawie, w której została zawarta. Stanowisko Sądu, przed którym zawarto ugodę wyrażające się w zaakceptowaniu ugody sądowej i umorzeniu postępowania postanowieniem z dnia 7 lutego 2013r. nie może być skutecznie kwestionowane w niniejszej sprawie i odmiennie ocenione w kontekście tych samych zasad i kryteriów.

Sąd Rejonowy podkreślił, że zasadne podniesienie zarzutu sprawy ugodzonej wywołuje skutek materialnoprawny w postaci odmowy uwzględnienia powództwa o roszczenie objęte przedmiotowym zakresem ugody zawartej w innym postępowaniu (por. wyrok SN z dnia 25 lutego 1998 r., II CKN 618/98, OSNC rok 1998, poz. 166). Pozwany w toku niniejszego postępowania wprost nie powołał się na zarzut powagi rzeczy ugodzonej, nie mniej z oświadczeń przez niego składanych, najpierw w pozwie, następnie w piśmie procesowym z dnia 23 sierpnia 2013 r. oraz oświadczeń jego i jego pełnomocnika składanych przed Sądem Rejonowym wynika, że wymieniony powołując się na okoliczności i fakt zawarcia ugody w postępowaniu sądowym o alimenty począwszy od dnia 2 kwietnia 2012 r. (sprawa o sygn. akt: III RC 534/12) i wnosząc na tej podstawie o oddalenie powództwa, de facto zarzut tej treści podniósł. Co więcej, reprezentujący pozwanego pełnomocnik w piśmie z dnia 23 sierpnia 2013r. wskazał, że skoro w poprzednim postępowaniu powodowie dochodzili alimentów za okres od 2 kwietnia do 31 grudnia 2012r. , a następnie zawarli ugodę, mocą której zgodzili się pozwany uiszczać alimenty dopiero od 1 stycznia 2013 r., to oznacza, że odstąpili od roszczenia o zaległe alimenty, to Sąd Rejonowy winien na podstawie art. 199 § 1pkt 2 kpc odrzucić pozew z uwagi na powagę rzeczy osądzonej. Fakt błędnego określenia tej instytucji przez pełnomocnika pozwanego, nie może w ocenie Sądu Rejonowego działać na niekorzyść reprezentowanej przez niego strony, Sąd bowiem ma obowiązek oceniać treść składanych oświadczeń, a nie podawane przez pełnomocnika podstawy prawne. Z treści zaś przedmiotowego oświadczenia, wynika, w ocenie Sądu Rejonowego wprost zarzut powagi rzeczy ugodzonej.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli powodowie zaskarżając go w części i zarzucając:

I. naruszenie przepisów postępowania, tj.: 1) 223 § 2 w zw. z 203 § 4 k.p.c. poprzez: a) jego niewłaściwe zastosowanie oraz błędne przyjęcie, że ugoda zawarta pomiędzy stronami w dniu 7 lutego 2013 r. wyczerpała roszczenia powodów co do obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec małoletnich od dnia 2.04.2012 r. do 31.12.2012 r., b) bezpodstawne przyjęcie, że przedstawicielka ustawowa powodów zrzekła się roszczenia obejmującego alimenty od pozwanego na rzecz małoletnich w okresie od dnia 2.04.2012 r. do 31.12.2012 r., podczas gdy w ugodzie zawartej w dniu 7 lutego

2013 r. brak jest oświadczenia matki małoletnich, co do zrzeczenia się roszczeń alimentacyjnych powodów sprzed dnia 1 stycznia 2013 r.; 2) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 212 i 213 k.p.c. poprzez: a) brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału celem ustalenia istotnych faktów, mających znaczenie dla sprawy a szczególnie pominięcie faktu braku jakichkolwiek świadczeń alimentacyjnych ze strony pozwanego na rzecz małoletnich w okresie od 2.04.2012 r. do 31.12.2012 r. przy jednoczesnym uiszczaniu przez pozwanego na rzecz byłej żony i syna ze związku małżeńskiego alimentów w wysokości po 2 000 zł oraz pominięcie ciężkiej sytuacji finansowej matki małoletnich spowodowanej zachowaniem pozwanego, b/ niewłaściwe przyjęcie, że przed podpisaniem ugody w sprawie III RC 534/13 strony uzgodniły jej treść zarówno co do kwoty alimentów, jak i okresu obowiązku alimentacyjnego, gdy tymczasem z protokołu zawarcia ugody wynika, że przed podpisaniem ugody ustalenia stron dotyczyły jedynie wysokości alimentów i nie obejmowały okresu obowiązku alimentacyjnego.

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1) art. 917 k.c. w zw. z art. 65 § 1 k.c. i art. 5 kc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że ugoda zawarta w dniu 7 lutego 2013r. przez Sądem Rejonowym dla Wrocławia Krzyków w sprawie III RC 534/12 wyczerpywała również roszczenia alimentacyjne powodów wobec pozwanego za okres od 2 kwietnia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r.

2) art. 137 § 1 k. r. i o. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, że zostały zaspokojone potrzeby małoletnich za okres od 2.04.2012 r. do 31.12.2012 r., gdy tymczasem z materiału sprawy wynika, że z ww. okresu pozostały niezaspokojone potrzeby małoletnich powodów, z uwagi na brak wykonywania przez pozwanego obowiązku alimentacyjnego w w/w okresie.

Zarzucając powyższe powodowie wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego Z. M. (1) alimentów na rzecz córki - S. M. i syna - M. M. w kwocie po 600 zł miesięcznie, tj. łącznie po 1 200 zł miesięcznie za okres od 2 kwietnia 2012 r. do dnia 31.12.2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia zapłaty którejkolwiek z rat; 2/ zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego za obie instancje według norm przepisanych; ewentualnie na wypadek uznania, że Sad I instancji nie rozpoznał istoty sprawy: o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, w tym kosztach postępowania apelacyjnego, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji apelujący zarzucili, iż Sąd I instancji błędnie przyjął, że ugoda zawarta przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia - Krzyków w sprawie III RC 534/12 w dniu 7 lutego 2013 r. wyczerpała roszczenia powodów, co do obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec małoletnich od dnia 2.04.2012 r. do 31.12.2012 r. Nadto Sąd I instancji pominął okoliczność, że z materiałów sprawy wynika, iż za okres od dnia 2.04.2012 r. do 31.12.2012 r. pozostały niezaspokojone potrzeby małoletnich, co było podstawą wniesienia przez ich matkę powództwa o alimenty w niniejszym postępowaniu. Apelujący wskazali, iż w sprawie zostały dopuszczone dowody z zawiadomienia o egzekucjach toczących się przeciwko M. N., o zajęciu rachunku bankowego i innych zaległościach M. N. oraz wydatków poczynionych przez matkę małoletnich na dzieci w okresie 02.04.2012 r. do 31.12.2012r., informacji z MOPS o zwrocie pobranych alimentów z funduszu alimentacyjnego; a nadto na żądanie Sądu orzekającego matka małoletnich przedłożyła zaświadczenia o zadłużeniu jej wobec wierzycieli - T., A., (...) oraz zarzucili, iż Sad I instancji zupełnie pominął zeznania matki małoletnich w zakresie pozostawiania bez jakiegokolwiek pomocy ze strony pozwanego na utrzymanie dzieci w okresie od 02.04.2012 r. do 31.12.2012 r. a nadto, że pozwany nie uiszcział alimentów na rzecz dzieci zabezpieczonych postanowieniem SR dla Wrocławia - Krzyków w sprawie III RC 534/12 w kwocie po 800 zł na każde dziecko. Sąd I instancji pominął również zeznania pozwanego z dnia 10.01.2014 r., że pozwany zapłacił matce małoletnich latem 2013r. zaległe za lipiec 2012 r. alimenty w kwocie 1 200 zł, co pisemnie poświadczyła pozwanemu M. N. i uczynił to rzekomo wyłącznie dlatego, że matka małoletnich nie chciała dać pozwanemu dzieci na wyjazd na wakacje. W ocenie apelujących Sąd Rejonowy bezpodstawnie przyjął, że przed podpisaniem ugody w sprawie III RC 534/13 strony uzgodniły jej treść, zarówno co do kwoty alimentów, jak i czasowego zakresu obowiązku alimentacyjnego pozwanego. Z protokołu zawarcia ugody wynika tymczasem, że przed podpisaniem ugody ustalenia stron dotyczyły jedynie wysokości alimentów na przyszłość tj. od momentu podpisania ugody, a nie obejmowały

alimentów zaległych. W rezultacie ustępstwo powódki obejmowało jedynie wysokość alimentów przyszłych (powódka wyraziła zgodę na alimenty obniżone o 200zł), a nie jak to przyjął Sąd I instancji, iż powódka zrzekła się roszczenia o zaległe alimenty. Zdaniem apelujących, wbrew twierdzeniom Sądu I instancji (k. 5-6 uzasadnienia wyroku), z protokołu przedmiotowej rozprawy z dnia 07.02.2013 r. w sprawie III RC 534/12 nie wynika, aby pełnomocnik matki małoletnich uczestniczył w negocjacjach ugodowych - a co najważniejsze - iż treść ugody została odczytana w obecności pełnomocnika.

W ocenie apelujących w stanie faktycznym niniejszej sprawy, w szczególności z uwagi na fakt istnienia niezaspokojonych potrzeb, taka ugoda byłaby sprzeczna z zasadami współżycia społecznego, gdyż stanowiłaby rażące pokrzywdzenie małoletnich uprawnionych, a w tym stanie rzeczy nawet ewentualne stwierdzenie o zrzeczeniu się roszczenia alimentacyjnego za dochodzony okres byłoby po prostu niewiążące i nie mogłoby stanowić podstawy do oddalenia powództwa.

Pozwany Z. M. (1) wniósł **zażalenie** od zawartego w punkcie II wyroku Sądu Rejonowego postanowienia o kosztach przedmiotowego postępowania i zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 98 k.p.c. poprzez zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kwoty 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego, gdy w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy winien był zasądzić od każdego z powodów na rzecz pozwanego kwoty po 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego. Zarzucając powyższe pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego punktu II wyroku poprzez zasądzenie od każdego z powodów na rzecz pozwanego kwoty po 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego, w tym również zasądzenia zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zażalenia pozwany zarzucił, iż niniejszej sprawie z roszczeniem alimentacyjnym wystąpiło dwóch powodów, każdy z nich żądał zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kwoty po 600,00 zł miesięcznie za okres od 02.04.2012r. do 31.12.2012r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków wyrokiem z dnia 11.02.2014r. oddalił żądania obu powodów w całości, zatem w myśl art. 98 k.p.c. Sąd Rejonowy winien był stosownie od każdego z powodów zasądzić na rzecz pozwanego kwotę po 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu obejmujące koszty zastępstwa procesowego. Fakt żądania alimentów przez dwóch powodów jednym pozwem nie zmienia okoliczności, że każdy z nich domagał się zasądzenia na swoją rzecz odrębnej kwoty alimentów, a skoro Sąd Rejonowy nie uwzględnił ich roszczeń to stosownie do odpowiedzialności za wynik sprawy oboje ponoszą odrębne koszty procesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powodów nie zasługuje na uwzględnienie, natomiast zażalenie pozwanego jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie.

Stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób prawidłowy i na jego podstawie poczynił właściwe ustalenia, z których wyciągnął zasadne wnioski. Poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia oraz wyciągnięte przez niego wnioski prawne w przedmiocie żądania powoda, Sąd Okręgowy przyjął za własne.

W szczególności Sąd Okręgowy uznaje za trafne stanowisko Sądu Rejonowego, że podstawą oceny przedmiotowej sprawy była analiza sprawy rozpoznawanej przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu o sygn. akt III RC 534/12, w której doszło do zawarcia ugody pomiędzy stronami. W sprawie tej zgłoszone zostało roszczenie alimentacyjne za okres od 2.04.2012 r., natomiast ugoda zawarta w dniu 7 lutego 2013 r. objęła alimenty za okres od 1 stycznia 2013 r. Przed zawarciem ugody w sprawie o sygn. akt III RC 534/12 Sąd Rejonowy wydał postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia roszczenia o alimenty, obejmujące świadczenia alimentacyjne na rzecz powodów od daty wniesienia pozwu, czyli od 26 lipca 2012 r.

Sąd Okręgowy podziela pogląd Sądu Rejonowego, iż brak było podstaw do merytorycznego rozstrzygnięcia o żądaniu pozwu, ponieważ w poprzedniej sprawie doszło do zawarcia ugody i umorzenia postępowania w całości. Sama przedstawicielka ustawowa małoletnich przesłuchiwana w niniejszej sprawie potwierdziła, że zgodziła się na zasądzenie na rzecz małoletnich powodów alimentów od stycznia 2013 r., będąc przekonana, że będzie skuteczne

zabezpieczenie udzielone przez Sąd Rejonowy w sprawie o sygn. akt III RC 534/12. Dlatego też należy przyjąć, że miała pełną świadomość, że ugoda obejmuje alimenty za okres od stycznia 2013 r., a jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy istotą ugody jest to, że strony czynią sobie nawzajem ustępstwa, żeby dojść do porozumienia. Gdyby przedstawicielka ustawowa faktycznie godziła się ugodowo tylko na ustalenie alimentów od stycznia 2013 r., a nadal podtrzymywała żądanie alimentów za okres poprzedzający ten określony ugodą, to będąc reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika powinna była w tej części zaskarżyć postanowienie o umorzeniu postępowania w sprawie III RC 534/12, czego jednak nie dokonała.

Podkreślić należy, iż pełnomocnik przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów był obecny przy negocjacjach związanych z ustalaniem treści ugody i opuścił salę dopiero w momencie, kiedy ugoda ta była już spisywana. Jeżeli nie zgadzał się z treścią ugody zawartej przez strony, miał możliwość dać temu wyraz zaskarżając postanowienie Sądu Rejonowego o umorzeniu postępowania w sprawie o sygn. akt III RC 534/12.

Z tych względów Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c., czemu dał wyraz w punkcie I wyroku.

W punkcie II wyroku Sąd Rejonowy uwzględnił zażalenie pozwanego w zakresie kosztów postępowania, uznając za trafny zarzut pozwanego, iż w sprawie o alimenty koszty postępowania przyznaje się w stałej wysokości - 60 zł - niezależnie od wartości przedmiotu sporu od każdego z powodów (art. 105 § 1 k.p.c.). Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie III sentencji wyroku Sąd Okręgowy wydał na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.